

til at varetage den administration, der skal være i forbindelse med certificering herhjemme. Og jeg kan forsikre fru Sonja Albrink om, at det bliver billigere for de pågældende virksomheder at få den ét sted end at skulle mange forskellige steder hen. Så alene dér ligger der en stor besparelse for erhvervslivet.

Så ser jeg for øvrigt frem til, at det også er medvirkende til, at vi vil få en øget eksport, og det kan vi alle sammen kun være tjent med.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 89: Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. (Årlig bekræftelse af status som enlig forsørger m.v.).

Af socialministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 20/11 97).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jan Petersen (S):

Der er omkring 170.000 børn, som lever i eneforsørgerefamilier. Vi ved, at børnefamilierne generelt har en lavere disponibel indkomst pr. person end familier uden børn. Vi ved også, at eneforsørgerefamilien har en endnu lavere disponibel indkomst pr. person end familier med to forsørgere. Det er derfor, at vi i Danmark omfordeler mellem familier med børn og familier uden, og derfor har vi også særlige børnetilskud til de familier, hvor der så kun er én forsørger. Det gør nemlig en forskel, om der er én eller to indkomster i en familie med børn, og derfor gør det også en forskel, om den enlige

forsørger ændrer familiemæssig status og bliver samboende med en anden voksen, altså forøger familiens forsørgelsesgrundlag.

Derfor ser vi i Socialdemokratiet dette lovforslag som en beskyttelse af den reelt enlige forsørgers ret til særligt børnetilskud. Vi ønsker de børnetilskud bevaret, uangrebet bevaret. Vi ønsker det, fordi vi ønsker fordelingspolitik til fordel for børnene og dem, der er nødt til at leve i familier med kun én forsørger.

Derfor må vi sikre os, at de kun udbetales, når den enlige forsørgers status er reel. Derfor er vi tilfreds med det forslag, som socialministeren har fremsat. Vi er tilfreds med, at der er en slags fast frit lejde-aktion, hvor man én gang om året bekræfter sin status som enlig forsørger, og vi er også enige i, at de kommunale myndigheder skal have adgang til hvert år at tjekke, om der reelt er én eller der bor flere voksne i husstanden. Vi synes, det er helt naturligt, at kommunerne gør det, og de erfaringer, der er fra forskellige kommuner, der har forsøgt det, og som nævnes i bemærkningerne, taler da også for, at der er økonomiske gevinster i det.

Så vi synes alt i alt, at det er et ganske rimeligt forslag, og vi ser faktisk, at det kan være med til at beskytte de gode, gunstige børnetilskudsordninger for enlige forsørgere, som vi har i Danmark.

Vi kan støtte forslaget.

Jens Hald Madsen (V):

Da Venstres ordfører ikke kan være til stede, skal jeg sige, at Venstre ser forslaget som en sikring af, at de sociale ydelser og ordinære og ekstra børnetilskud ikke udbetales til personer, som ikke opfylder betingelserne for at modtage disse. Det er vigtigt for Venstre, at vi slår ned på ethvert misbrug af sociale ydelser.

På den baggrund kan Venstre støtte lovforslaget.

Bendt Bendtsen (KF):

Da vores ordfører, fru Karen Højte Jensen, ikke kan være til stede, skal jeg fremføre følgende:

Det Konservative Folkeparti kan fuldt ud tilslutte sig dette forslag. Det er kun ret og rimeligt, at ingen modtager ydelser fra det offentlige, som de ikke er berettiget til.

Det, der er grund til at betragte, er: Er der overhovedet brug for lovgivning? Men det er der jo, for det har vist sig, at visse modtagere af

offentlige ydelser ikke lever op til kravet om at være berettiget til ydelserne.

Med disse bemærkninger kan vi tilslutte os forslaget.

Anne Baastrup (SF):

SF finder det utrolig vigtigt, at vi kan fastholde børnebidraget og børnetilskuddet, og vi er samtidig også klart imod snyderi. Vi er også imod ordninger, hvor folk uforvarende kan komme til at snyde. Så umiddelbart kan vi støtte forslaget.

Men det er efter min bedste overbevisning i øvrigt et system, mange kommuner har haft uden lovhjælp. Det problem, jeg i den forbindelse er stødt ind i, er vanskelighederne ved at bo i kollektiv, vanskelighederne ved at leje et værelse ud, osv. Jeg vil derfor kraftigt opfordre ministeren til i sin vejledning til lovforslaget at sikre, at kommunernes vurdering af modtagerens status som enlig forsørger ikke kommer til at betyde, at reelt enlige pludselig får et problem. Men det er jeg overbevist om at ministeren nok skal sørge for.

Dorit Myltoft (RV):

Det Radikale Venstre kan støtte forslaget om, at kommunalbestyrelsen én gang hvert år udsender en anmodning til en modtager af ordinært og ekstra børnetilskud som enlig forsørger om skriftligt at bekræfte, at betingelserne for at være enlig forsørger fortsat er opfyldt. Det må være i alles interesse, at sociale tilskud kun gives til dem, tilskuddene er rettet mod.

Annette Just (FP):

Da mit partis ordfører desværre ikke kan være til stede, skal jeg sige, at det, forslaget går ud på, er noget, Fremskridtspartiet har opfordret til længe, netop at få styr på udbetalingerne fra det offentlige, så vi kan sikre, at de, der skal have pengene, er dem, der også har behov for pengene. Derfor er vi glade for at se, at ministeren nu har fremsat dette forslag vedrørende udbetaling af børnetilskud og børnebidrag.

Vi ved, at langt de fleste modtager pengene på fuldt lovlig vis, men der er desværre nogle, som ikke er helt reelt enlige, og som ikke altid husker at fortælle til kommunen, når de ikke længere reelt er enlige. Hvis vi skal have råd til at yde tilskud til dem, der virkelig har brug for tilskuddene, er det vigtigt at sikre, at ingen uberettiget modtager penge.

Da det kan være vanskeligt, specielt i større kommuner, at holde øje med alle borgere, er det en god idé at følge det op generelt én gang om året. Alene det, at en uberettiget modtager får en skriftlig henvendelse og skal skrive under, gør, at langt de fleste, som måske havde glemt at fortælle kommunen, at de ikke længere reelt var enlige, vil undlade at indsende denne erklæring.

På den måde vil jeg sige, at dette forslag faktisk er et skridt i den rigtige retning, selv om det ikke er noget stort forslag.

Bruno Jerup (EL):

Det er rigtigt, at det ikke er noget stort forslag, men jeg tror bestemt ikke, at der er så mange penge i det, som ministeren angiver i bemærkningerne. Der er næppe mange kroner at hente.

Det er et underligt forslag, for sagen er jo, at hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt en kommune har lov til én gang om året at sende et brev til en borger, hvorpå borgeren skal skrive, om vedkommende stadig væk er enlig, er det sådan, at det gør kommunerne allerede i dag, og nogle gør det måske endda flere gange om året. Ja, det er endog sådan, at vi i dag har mulighed for at opsøge folk og lave alle mulige andre former for overvågning af borgerne på det her punkt.

Derfor kan man jo undre sig over, at det overhovedet skulle være nødvendigt at lave en lov, som i virkeligheden ikke er nogen udvidelse i forhold til, hvad kommunerne allerede kan gøre, ud over at man selvfølgelig pålægger alle de kommuner, som ikke har haft lyst til at gøre det her, eller som ikke har ment, det var nødvendigt at gøre det, eller som har klaret det på anden måde, noget ekstra bureaukrati. Men det er måske også hovedsigtet med det, nemlig at få noget mere bureaukrati og ganske få ekstra kroner i kassen.

For sagen er jo: Hvad er det, det reelt handler om? Ja, det handler selvfølgelig om, at der er nogle mennesker i det her land, som er enlige og som har børn, og det er da klart, at nogle af dem, der er enlige, hvad enten det nu er mænd eller kvinder med børn, ikke nødvendigvis er enlige hver eneste dag. Det tror jeg gerne på. Nogle har muligvis i perioder, det kan være 14 dage, eller det kan være måneder, en anden person boende eller i hvert fald en anden person, der kommer ofte.

Det, vi altså skal have nu, er, at vi skal have sådan noget snageri fra kommunens side om,

hvorvidt der har været en mand på besøg lidt for tit. Det synes vi simpelt hen er noget værre svineri, og det undrer os utrolig meget, at man fra ministerens side er gået ind på det her, som jo i virkeligheden er en udløber af en helt anden sag. Sådan læser jeg det i hvert fald. Det er en udløber af, at statsministeren på et tidspunkt kom til at sige noget i stil med: Vi finder os ikke i det! Derefter skal der ske et eller andet, og så skal der laves en lov – en lov, som er det rene luft i virkeligheden, men som selvfølgelig godt kan blive brugt.

Specielt bemærker vi, at loven også rummer muligheder for en bemyndigelse til ministeren til at gå ind og lave nogle yderligere regler til kommunerne, så de kan gå og snage i borgernes private sager, og det synes vi egentlig er underligt.

Vi undrer os også over, at der er så bredt et flertal i Folketinget, der er ved at falde ned af talerstolen af begejstring over det her forslag, som jo i virkeligheden er lige det stik modsatte af, hvad det giver sig ud for. Og de penge, der er i det, er som sagt ikke til at finde.

Men hvis vi nu kigger tilbage, var der for et halvt år siden en sag, der handlede om tre familier, der havde et antal børn tilsammen, og som tilfældigvis var af udenlandsk oprindelse, og det lykkedes for et og flere partier herinde at gøre det til en hovedsag. Dette snageforslag er simpelt hen en udløber af det. Det er det, det handler om. Og jeg synes, ministeren burde holde sig for god til at komme med den type forslag.

Vi har tænkt os at stemme imod.

Sonja Albrink (CD):

Vedtægelsen af dette lovforslag strammer op på udbetalingen af børnetilskud til enlige. Det synes vi i CD er i orden. Hvis vi kan nedbringe mængden af uberettigede udbetalinger, har vi intet at indvende.

Forslaget synes at antage, at de tilfælde, hvor erklæring med bekræftelse på, at man er enlig forsørger, ikke bliver returneret, kunne dække over, at man ikke længere er berettiget til at modtage børnetilskud som enlig. Dette kan vi støtte, så vi er positive over for lovforslaget.

Poul Nødgaard (DF):

Jeg kunne også gøre som de andre ordførere og skøjte let hen over lovforslaget og sige, at det er et fantastisk forslag. Det er det måske også, men jeg synes, der er nogle ting ved forslaget, som

man hæfter sig for lidt ved, som også Enhedslistens ordfører var inde på.

Jeg har undersøgt det i min egen kommune, og dér sender man én gang om året disse skemaer ud til de enlige mødre, men nu bliver det altså generelt for alle kommunerne. Men jeg kunne godt tænke mig at spørge socialministeren: Nu får man så denne erklæring tilbage og ser efter, om den pågældende stadig væk er berettiget til at modtage børnetilskud som enlig forsørger efter reglerne om børnetilskud og børnebidrag, og erklæringen bliver derefter arkiveret i kommunen. Men er der så derudover planer om kontrol over for de enlige mødre? Er der noget med, at der skal være en slags vagt omkring boligen og lignende? Altså, man kan jo forestille sig så meget, ikke sandt, og vi ved jo også, at ministre tit får forskellige bemyndigelser. Nu er det her måske ikke ligefrem en bemyndigelseslov, men jeg synes alligevel, det er værd at drage det frem. For man må så også kunne være tryk, og hvis man under strafansvar har tilbageleveret en sådan erklæring, så er det det, der er det afgørende, og så mener jeg ikke, at vi derudover skal sætte nogle aktioner i gang over for en i forvejen lidt hårdt ramt gruppe, som enlige mødre tit og ofte kan være.

Jeg kunne også godt tænke mig at spørge om, hvad der er de økonomiske konsekvenser af det her lovforslag. Det er der ikke én eneste ordfører, der har været inde på, men det vil jeg så hæfte mig ved. Der står i lovforslaget, at ministeren eller ministeriets embedsmænd, eller hvem det nu er, har fundet ud af, at man kan spare 63,4 mio. kr. Så går der 3-4 mio. kr. fra til kommunal administration osv., og så er besparelsen på 60 mio. kr.

Vil det sige, at der i ministeriet og med ministerens underskrift på ligger et dokument, der altså opregner, hvor mange der »snyder« med børnetilskud og børnebidrag i øjeblikket? Det må der jo gøre, og derfor vil jeg godt spørge ministeren, om hun vil være venlig – meget venlig – og sende det bilag over til Folketingets Socialudvalg, så vi kan se, hvordan man er kommet frem til det tal. Har man samlet de konkrete sager i kommunerne og talt dem sammen og så beregnet, at hvis og hvis og hvis så har man altså sparet det her antal millioner kroner? Eller er det bare et slag i luften, sådan at man skønner, som man gør i alle de her forslag, at det vil give så og så mange millioner kroner i besparelse? Jeg synes nok, det er værd at vide lidt om, hvordan det tal er fabrikeret.

Hvordan vi vil stemme til lovforslaget, når det kommer til endelig behandling, har vi ikke helt afklaret med os selv. Det kommer også lidt an på besvarelsen af disse spørgsmål, for i Dansk Folkeparti er vi altså ikke tilhængere af, at man jagter nogle mennesker eller går for tæt på deres private boliger og lign.

Vi må altså under udvalgsarbejdet have en lang, lang række ting afklaret, bl.a. hvad der er den dybereliggende årsag til, at det her lovforslag er fremkommet på et tidspunkt, hvor samtlige kommuner har muligheden for at udsende den erklæring. Jeg mener sådan set, at ministeren bare kunne udsende et venligt brev til de kommuner, der ikke allerede udsender den erklæring til de enlige mødre, og så havde den sag været ude af verden. Nu skal hele Folketinget stå på den anden ende, og den ene ordfører efter den anden er ved at vælte talerstolen i begejstring over forslaget. Så begejstret for lovforslaget er Dansk Folkeparti trods alt ikke.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg vil gerne takke for den meget brede tilslutning, der har været til lovforslaget her. Jeg mener, det er utrolig vigtigt, at vi sørger for, at de offentlige ydelser og tilskud kun går til dem, som disse ydelser og tilskud er tiltænkt. Det er et fornuftigt værn omkring de offentlige midler, som der jo er god efterspørgsel efter på mange områder, og hvad man ikke bruger ét sted, kan man jo så enten bruge et andet sted, eller man kan bruge det til at nedbringe statens gæld.

Noget andet er, at det er stødende for den øvrige befolkning og for opbakningen til de sociale ydelser, hvis man oplever, at de bliver misbrugt, og at mennesker, som de ikke var tiltænkt, kan få ydelserne, f.eks. at mennesker, der ikke er reelt enlige, alligevel får børnetilskud, som om de var enlige.

Derfor mener jeg, at det her er et godt forslag, for vi ved fra konkrete kommuner, at det kan begrænse antallet af dem, der får de her tilskud, selv om de ikke er reelt enlige, uden at det bliver et meget omfattende bureaukrati, som går så tæt på folk, at man overskrider en grænse til privatlivet.

Det være sagt til hr. Bruno Jerup, der hidsede sig vældigt op over, at det her var bureaukrati, og det var snagen i borgernes private forhold. Det mener jeg er det rene vrøvl, og jeg mener, at det at sende et brev til borgerne en gang om året og spørge, om det nu også er rigtigt, at de får de tilskud, er en rimelig fornuftig og meget

neddæmpet kontrolforanstaltning. Jeg kan altså ikke se nogen idé i, at man skulle acceptere, at folk får ydelser, som egentlig ikke er tiltænkt dem.

Men der er jo slet ikke tale om det, som hr. Poul Nødgaard luftede, at der sådan nærmest skulle være et vagtværn og overvågningsteams. Jeg læste i en britisk avis i går, at dér opererer man faktisk med noget, der hedder surveillance teams, som laver skjulte videooptagelser af folk osv. osv., og det er jo noget, der ville være dansk mentalitet overordentlig fremmed.

Når hr. Poul Nødgaard så spørger, hvordan man når frem til beløbet på de 63,4 mio. kr., altså en besparelse på omkring 60 mio. kr., så bygger det på erfaringerne fra de kommuner, der har denne her praksis med at sende et brev ud til borgerne; det er et skønnet gennemsnit af, hvilken besparelse de kommuner har opnået. Det er klart, at det er et relativt løst skøn, men tallet er altså simpelt hen baseret på tal fra de konkrete kommuner.

Hr. Poul Nødgaard spørger så, hvorfor vi ikke bare kan skrive et venligt brev til kommunerne og få dem selv til at sende den skrivelse til borgerne. Det kan vi ikke, fordi kommunerne ikke selv tjener noget ved at sende det brev, fordi børnetilskuddene er 100 pct. statsfinansieret. Det vil altså sige, at de kommuner, der gør det, har forskellige andre bevæggrunde til at gøre det; men det er svært at få kommunerne til at gøre den slags, når de ikke selv har en økonomisk fordel af det. Men kommunerne accepterer på den anden side, at de får denne nye opgave.

Så jeg synes, det er et forslag, der medfører en besparelse på en yderst rimelig og fornuftig måde.

(Kort bemærkning).

Bruno Jerup (EL):

Ja, der er jo i hvert fald det problem i lovforslaget, at det bygger på en præmis, som hører fortiden til, nemlig antagelsen om, at man kan definere personer som reelt enlige ud fra en meget klar norm.

Ministeren forholder sig ikke til så enkle spørgsmål som f.eks.: Kan man være reelt enlig og bo i kollektiv sammen med fire andre? Kan man f.eks. som kvinde være reelt enlig og bo sammen med en mand, hvis de pågældende sådan set bare bor i et fælles hus og siger: Vi er to enlige personer? Efter min opfattelse er svaret ja, men hvordan rummer ministerens ind-

stilling og det her lovforslag overhovedet en mulighed for at imødekomme nye måder at organisere familier og boformer på? Det er simpelt hen taget ud af fortiden at tænke på mennesker sådan, at hvis man lever under samme tag, nåh ja, så er den ene nok forsøger for den anden eller omvendt, og sådan skal det være. Det hører fortiden til, og derfor synes jeg ikke, at ministeren forholder sig til nutiden, men laver lovgivning, som hører hjemme i fortiden.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 104: Forslag til lov om ændring af lov om forsikring mod følger af arbejdsskade og lov om forsikringsvirksomhed. (Indførelse af en ny struktur på arbejdsskadeområdet, oprettelse af Arbejdsmarkedets Erhvervs sygdomssikring og ophævelse af forsikringstekniske særregler om arbejdsskadeforsikring m.v.).

Af socialministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 26/11 97).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jan Petersen (S):

Enhver arbejdsskade er én for meget. Derfor skal der forebygges, og en af vejene er at motivere arbejdsgiverne til at tilrettelægge arbejdet og ledelsen af arbejdet på en sådan måde, at skader undgås. Derfor mener vi også i Socialdemokratiet, at det bør være en del af forebyggelsen, at der er en økonomisk fordel for virksomhederne i at lade være med at påføre medarbejderne arbejdsskader.

Vi har i Danmark hundredtusinder af mennesker på førtidspension. De giver tilsammen et stort bidrag til en faldende fratrædelsesalder fra arbejdsmarkedet. Mange af vores førtidspensionister er arbejdsskadede, og ethvert bidrag til at forbedre forebyggelsen er dermed også et bidrag til, at vi får færre på førtidspension og dermed færre danskere på overførselsindkomst.

Disse realiteter burde spille en stor rolle og også en større rolle i samfundsdebatten, og vi bør være langt mere offensive over for de her problemer i fremtiden, for der er store samfundsmæssige gevinster – økonomiske og ikke mindst menneskelige – ved, at vi stopper den høje grad af førtidspensionering og de mange arbejdsskader og dermed antallet af mennesker, vi skader.

Det er faktisk i det lys, vi ser dette lovforslag. Det er et lovforslag, som lægger grunden til, at der nu kan introduceres en særlig belønningsordning, som er det næste punkt på Folketingets dagsorden. Derfor er det et godt forslag for de arbejdsskadede, og det her lovforslag skaber en administrativ og lovgivningsmæssig ramme, som gør det muligt at indarbejde en belønningsordning.

Samtidig sikrer vi med lovforslaget, at EU's tredje arbejdsskadedirektiv kan implementeres. Vi kan ikke bevare det nuværende arbejdsskadeforsikringsystem, for så vidt angår erhvervs sygdomme, fordi det ikke længere er muligt at bevare de nuværende udligningsordninger i privat regi. Derfor har regeringen valgt en model, hvorved erhvervs sygdommene udskilles fra den almindelige arbejdsskadeforsikring, og i stedet får vi lavet en særlig sikringsordning for erhvervs sygdommene.

Den model er vi enig i, og lovforslaget indeholder da også hovedsagelig en lang række konsekvensrettelser begrundet i dette skifte til en sikringsmodel.

Vi har ikke flere kommentarer til det. Vi kan se, at for den arbejdsskadede som individ vil der ikke ske ændringer i retstilstanden, i de ydelser, man kan få, og i de veje, man skal gå for at få ydelserne.

Det interessante er dernæst, hvordan bidraget beregnes, og dér er vi også enige i den model, der er lagt op til, og håber, at den også kan bære det perspektiv, at de omkostninger, der er ved at påføre sine medarbejdere arbejdsskader, også videst muligt rammer den virksomhed, der producerer arbejdsskaderne. Så langt er vi ikke nået endnu, fordi der er store